

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18 и 95/18-др. закон) утврђена је обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину у области просторног и урбанистичког планирања, с тим да јединица локалне самоуправе, у оквиру својих права и дужности, одређује врсте планова за које се израђује стратешка процена утицаја на животну средину.

Скупштина Града Новог Сада донела је Одлуку о одређивању врсте планских докумената за које се израђује стратешка процена утицаја на животну средину („Службени лист Града Новог Сада“, број 48/09), којом је предвиђено да се израђује за планове генералне регулације.

Одлуком о изради измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) („Службени лист Града Новог Сада“, број 50/24) чији је саставни део Решење о изради стратешке процене утицаја измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник на животну средину, број V-35-105/24 од 15.04.2024. године, које је донела Градска управа за урбанизам и грађевинске послове, утврђена је обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину.

Овим решењем дефинисано је да се приступа изради стратешке процене утицаја измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник на животну средину, као и да ће Извештај о стратешкој процени утицаја плана на животну средину бити изложен на јавни увид заједно са Нацртом плана.

Стратешком проценом утврдиће се утицај планираног решења на животну средину у циљу утврђивања смерница за заштиту животне средине, којима ће се обезбедити заштита животне средине и унапређивање одрживог развоја сагледавањем свих негативних промена у просторно-функционалној организацији.

У оквиру стратешке процене утицаја плана на животну средину разматраће се постојеће стање животне средине на простору обухваћеним планом, значај и карактеристике плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на животну средину и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја на животну средину, узимајући у обзир планиране намене објеката и намену површина на овом подручју.

Извештај о стратешкој процени утицаја измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник на животну средину (у даљем тексту: Извештај) урађен је у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

2.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана

Циљ израде Плана је да се омогући формирање вишепородичног становања на на оптималан начин, да се дефинише нова просторна организација осталих намена и да се дефинишу сва правила уређења и грађења потребна за реализацију планираних намена.

2.2. Веза са плановима вишег реда и другим плановима

Планови вишег реда, који прописују услове и смернице за израду овог плана и са којима је овај план усаглашен, су: Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", број 88/10), као основни полазни документ за израду свих планских докумената, Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 22/11), Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС" бр. 14/15) и Просторни план који представља основ за израду урбанистичког плана за насеље Ветерник.

2.3. Концепција просторног уређења

Имајући у виду нове околности, значајно измењено стање на терену и нових услова Покрајинског завода за заштиту природе којим се мења граница станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, разматрана је просторно функционална организација у обухвату Плана.

Део простора у обухвату Плана се намењује вишепородичном становању спратности до По+П+3 уместо раније породичном, специфично зеленило-природна станишта заузима другачији површину од досадашње, а део се намењује породичном становању. Такође, редефинишу се регулације мелиоративног канала и саобраћајних површина.

Планом ће се утврдити просторна организација којом ће се створити услови за уређење и изградњу објеката, пре свега породичног и вишепородичног становања. Утврдиће се нова граница заштићеног станишта за које важе посебна правила коришћења према условима Завода за заштиту природе.

Намене у обухвату Плана су: ново породично становање, вишепородично становање, пословање са становањем, специфично зеленило са заштићеним стаништем, мелиоративни канал и саобраћајне површине.

Концепт уређења предметног простора се, у највећој мери ослања на важеће урбанистичко решење Плана генералне регулације.

Табела 9: Биланс површина

Намена	Површина (ha)
Саобраћајне површине	0,73
Специфично зеленило – природна станишта	1,51
Водно земљиште	0,66
Ново породично становање	0,18
Вишепородично становање	1,95
Пословање са становањем	0,19
УКУПНО	5,22

2.4. Карактеристике животне средине и разматрана питања и проблеми из области заштите животне средине у плану

Животна средина, као специфичан медијум у коме се одражавају последице свих човекових активности, мора се посматрати у оквиру ширег друштвеног контекста, односно укупне социјалне, привредне и економске ситуације. Процес интегрисања животне средине у друге секторске политике омогућује усклађивање различитих интереса и дистизање циљева одрживог развоја.

У току израде Измена и допуна Плана, разматрани су бројни постојећи и потенцијални проблеми животне средине и предложена су адекватна решења која ће регулисати или пак ублажити постојање истих

1) Утицај саобраћаја на компоненте животне средине

Бука је специфичан вид аерозагађења. Познато је да су моторна возила један од главних извора буке у коридорима саобраћајница. Као најзначајнији извори буке су: издувни и уисни систем, рад мотора и механичка бука, систем за хлађење, грејање, проветравање, пнеуматици, аеродинамичка бука и др.

Имајући све ово у виду, приликом израде Измена и допуна Плана узет је у обзир утицај саобраћаја на животну средину и прописане су одређене мере којима ће се смањити аерозагађење, као и повећани нивои буке предметног простора.

2) Утицај отпадних вода на животну средину

Квалитет воде мелиорационих канала погоршава се услед директног изливања отпадних вода. Подземне воде знатно се загађују уколико постоји директно упуштање непречишћених отпадних вода у подземље.

Изменама и допунама Плана решава се инфраструктурно опремање предметног простора, а самим тим и проблем одвођења отпадних вода, али и дефинишу одговарајуће мере заштите, како површинских тако и подземних вода.

3) Утицај отпада на животу средину

Утицај отпада на животну средину је вишеструко негативан, услед неадекватног одлагања отпада и ниске свести грађана о очувању животне средине.

Отпад утиче на земљиште и чини његов површински загађивач. Накупљањем отпада на неку површину, нагомилавају се органске и неорганске материје које загађују земљиште и подземне воде.

Приликом израде Измена и допуна Плана дефинисане су мере које ће допринети решавању овог проблема (мере заштите од отпадних материја у складу са важећом законском регулативом).

У оквиру Плана разматрани су такође и следећи проблеми животне средине:

- неизграђен и неуређен простор,
- непостојање мониторинга чиниоца животне средине и др.

4) Заштита природних добара

С обзиром да је утврђено да се у зони утицаја Измене и допуне Плана налази станиште строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива са ознаком НСА09ба, „Коп поред Ветерника“, као и локални еколошки коридор прописане су мере заштите природних добара, а све у складу са условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе.

5) Утицај планских активности на климатске промене

Планом се прописују мере заштите ваздуха које имају за циљ смањење потенцијалних емисија гасова са ефектом стаклене баште, спречавање измене микроклиматских услова предметног подручја и сл.

Процес прилагођавања на измењене климатске услове подразумева спровођење мера које ће обезбедити смањену рањивост становништва, инфраструктуре, привреде и животне средине, укључујући очување природних ресурса на измењене климатске услове.

Приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене

Овом стратешком проценом, у складу са донетим Решењем о приступању изради стратешке процене утицаја предметног плана на животну средину, нису разматрани прекограничним утицаји, из тог разлога што нема планом предвиђених садржаја у простору који би у току експлоатације својим технолошким поступком могли имати прекограничне утицаје.

2.5. Приказ планом предвиђених варијантних решења у контексту заштите животне средине

Именама и допунама предметног Плана нису предвиђена варијантна решења.

На основу чланова 13. и 15. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, у Извештају су разматране две варијанте: варијанта да се Измене и допуне Плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) не усвоји и варијанта да се план усвоји.

Укупни ефекти Плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима плана. Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало усвајање или неусвајање предметног плана, стратешка процена се бави разрадом обе варијанте.

Детаљнији приказ варијанти дат је у поглављу 5.

2.6. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама

За потребе израде Плана услове су доставиле следеће институције:

- 1) ЈКП „Чистоћа“,
- 2) Електродистрибуција Србије, д.о.о Београд,
- 3) „Електромрежа Србије“ а.д.,
- 4) ЈКП „Градско зеленило“,
- 5) ЈКП „Водовод и канализација“,
- 6) Покрајински завод за заштиту природе,
- 7) ЈКП „Новосадска топлана“,
- 8) ЈП „Србијагас“,
- 9) ЈП „Војводинашуме“,
- 10) Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада,
- 11) Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру,
- 12) Телеком Србија, Предузеће за телекомуникације а.д.

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

3.1. Природне карактеристике

3.1.1. Инжењерско геоморфолошке одлике

На основу инжењерско-геолошке карте, на локалитету обухваћеном Изменама и допунама Плана, заступљене су следеће категорије терена према погодности за изградњу:

- терен средње погодан за градњу - оријентационо дозвољено оптерећење износи $1,0-2,0 \text{ kg/cm}^2$; могућа је градња лаких објеката уобичајених конструкција,
- терен непогодан за градњу - носивост од $1,5 - 0,5 \text{ kg/cm}^2$; могућа градња лаких објеката неосетљивих на слегање,

Литолошка класификација

Литолошку класификацију предметног простора чини старији речни нанос, глиновито песковит до извесног степена консолидова.

Обухват Измене и допуне Плана План се налази у зони штетног утицаја подземних вода на градњу.

3.1.2. Педолошка структура

Заступљени тип земљишта на предметном локалитету је:
- ритска прница (Хумоглеј) – карбонатна

3.1.3. Сеизмичке карактеристике

Сеизмичке карактеристике условљене су инжењерско – геолошким карактеристикама тла, дубином подземних вода, резонантним карактеристикама тла и другим факторима.

Према карти сеизмичке рејонизације Србије подручје града Новог Сада налази се у зони осмог степена MCS скале. Утврђен степен сеизмичког интензитета може се разликовати за $\pm 1^\circ$ MCS што је потребно проверити истражним радовима.

3.1.4. Климатске карактеристике

Клима је умерено-континенталног типа са карактеристикама субхумидне и микротермалне климе. Главне карактеристике овог типа климе су топла и сува лета са малом количином падавина, док су зиме хладне, са снежним падавинама. Пролећни и јесењи месеци су умерено топли и одликују се већом количином падавина.

Временска расподела падавина се карактерише са два максимума: јули 72,8 mm/m² и децембар 58,5 mm/m², и два минимума - март 35,3 mm/m² и септембар 33,4 mm/m², при чему је укупна сума воде од падавина 593 mm/m².

Релативна влажност ваздуха је у распону од 60-80% током целе године.

Најчешћи ветар је из југоисточног и северозападног правца. Остали правци ветра нису посебно значајни. Јачина ветра је између 0,81-1,31 m/s.

3.1.5. Заштићена природна добра

На простору у обухвату Плана се налази станиште заштићених и строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, са ознаком НСА09ба, назива :“Коп поред Ветерника“, као и локални еколошки коридор, издвојен у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС, бр. 102/2010)

У зони утицаја Плана налазе се станиште заштићених и заштићених дивљих врста од националног значаја са ознаком НСА09а, назива :Коп поред Ветерника“, као и станиште строго заштићених и заштићених дивљих врста од националног значаја са ознаком :НСА 19, назива :“Утрине код Ветерника“, „,. Такође, у зони утицаја Плана налази се и локални еколошки коридор који је такође издвојен у складу са Уредбом о еколошкој мрежи и утврђен Генералним урбанистичким Планом Града Новог Сада

3.1.6. Зеленило – постојеће стање вегетације

Зелене површине које се налазе у обухвату Измена и допуна овог Плана представљају неуређен простор који се састоји од самоникле вегетације. У највећој мери је заступљена травната вегетација а у мањој мери жбунасте и дрвенасте врсте

биљака. На површини од око 2,47ha налази се природно станиште заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (ознака: НСА 09ба) које обухвата мочварно земљиште и вегетацију и живе врсте водених система. Квалитетне примерке жбунасте и дрвенасте вегетације је пожељно задржати и уклопити у ново решење

3.2. Створене карактеристике

3.2.1. Заштићена културна добра

На простору у обухвату Плана нема евидентираних културних добара али је неопходно применити све одредбе Закона о културним добрима које са односе на поступање у случају проналажења истих.

3.2.2. Идентификација хазарда

Са аспекта настанка хемијских удеса и могућих последица на простору плана нису изграђени објекти који се могу означити као хазардни.

3.3. Опремљеност инфраструктуром

3.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Обухваћени простор је ограничен са своје северне стране Улицом владике Максима, са коловозом ширине 3,0 m. У продужетку поменуте улице, у правцу запада, налази се некатегорисани пут без коловозног застора. У источном делу обухвата плана налази се Улица војводе Путника, ширине коловоза 6,0 m. У југозападном делу обухвата налазе се улице Железничка и Краља Александра чији је коловоз ширине 3,0 m. У југоисточном делу обухваћеног простора налази се Улица војводе Бојовића ширине коловоза 3,0 m, која се у правцу југа укршта са Улицом војводе Путника.

У оквиру обухваћеног простора не постоје изграђени тротоари и бициклистичке стазе. Паркирање се одвија на приватним парцелама.

Са западне стране обухваћени простор граничи се са коридором регионалне железничке пруге ознаке 207 (Нови Сад-Озаци-Богојево)

3.3.2. Водна инфраструктура

3.3.2.1. Снабдевање водом

Снабдевање водом предметног простора у највећој мери није решено преко постојеће водоводне мреже, пошто није постојала потреба за тим. У Улици Војводе Путника постоји примарна водоводна мрежа пречника Ø 250 mm, док је секундарна мрежа пречника Ø 100 mm реализована у делу Улице владике Максима. На основу анализе постојећег стања, може се констатовати да предметни простор није адекватно

опремљен секундарном водооводом мрежом, а да за то постоје техничке могућности, с обзиром да је реализован доводник воде Ø 250 mm

3.3.2.2. Одвођење отпадних и атмосферских вода

Одводђење отпадних вода предметног простора у највећој мреји решено је преко канализационе мреже фекалних вода, која је реализована у претходном периоду, новијег је датума и може се констатовати да је задовољавајућа за ово подручје.

Западни део простора нема изграђену канализациону мрежу, с обзиром да до сада није постојала потреба за тим.

Може се констатовати да је одвођење отпадних вода задовољавајуће и да представља добру основу за даље ширење система.

3.3.2.3. Одвођење атмосферских вода атарског дела подручја

Одвођење атмосферских вода није решено преко канализационог система. Атмосферске воде се делом упијају у тло, а делом се гравитационо сливају ка постојећем каналу.

Може се констатовати да одвођење атмосферских вода није решено на адекватан начин, иако на предметном простору постоји реципијент.

3.3.3. Енергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом овог подручја је из јединственог електроенергетског система. Основни објекти за снабдевање је трансформаторска станице (ТС) 110/20 kV "Футог". Ова ТС преко 20 kV мреже напаја постојеће и планиране дистрибутивне трансформаторске станице 20/0.4 kV од којих полази дистрибутивна 0.4 kV мрежа до потрошача, чиме се омогућава квалитетно снабдевање електричном енергијом свих садржаја на подручју.

3.3.3.1. Снабдевање електричном енергијом

Снабдевање електричном енергијом овог подручја је из јединственог електроенергетског система. Основни објекти за снабдевање је трансформаторска станице (ТС) 110/20 kV "Футог". Ова ТС преко 20 kV мреже напаја постојеће и планиране дистрибутивне трансформаторске станице 20/0.4 kV од којих полази дистрибутивна 0.4 kV мрежа до потрошача, чиме се омогућава квалитетно снабдевање електричном енергијом свих садржаја на подручју.

3.3.3.2. Снабдевање топлотном енергијом

Подручје Ветерника се снабдева топлотном енергијом из гасификационог система, из локалних топлотних извора и обновљивих извора енергије.

Основни објекат за снабдевање је главна мерно–регулациона станица (ГМРС) у Футогу. Од ове ГМРС полази гасоводна мрежа средњег притиска до дистрибутивних мерно–регулационих гасних станица (МРС) у Ветернику. Од ових МРС полази дистрибутивна мрежа до потрошача, чиме се обезбеђује квалитетно снабдевање топлотном енергијом свих постојећих и планираних садржаја.

3.3.3.3. Електронске комуникације

Електронска комуникациона инфраструктура на подручју је заступљена преко телекомуникационе мреже, мреже оптичке комуникационе инфраструктуре и антенских система електронских комуникација. Постојећа мрежа задовољава потребе садашњих корисника простора.

3.4. Мониторинг животне средине

На подручју обухваћеном Изменама и допунама Плана није успостављен мониторинг чинилаца животне средине

4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

4.1. Општи циљеви

Општи циљеви стратешке процене произилазе из узрока због којих настају проблеми у животној средини, а односе се на:

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног економског развоја;
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у области животне средине, економске и друштвене сфере;
- обезбеђење адекватне превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања;
- заустављање даље деградације простора, угрожавања и уништавања природних ресурса и добара;
- сузбијање непланске изградње и ненаменског коришћења простора
- одржив развој саобраћајне инфраструктуре
- активирање нових површина за привређивање уз поштовање критеријума заштите животне средине.

Дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја врши се на основу постојећег стања и капацитета простора, потреба за заштитом као и на основу смерница

из планских докумената вишег хијерархијског нивоа. Општим циљевима Стратешке процене утицаја поставља се оквир за њихову даљу разраду кроз дефинисање посебних циљева и избора индикатора којима ће се мерити њихова оствареност, у циљу очувања животне средине као и спровођење принципа одрживог просторног развоја подручја плана.

Општи циљеви стратешке процене утицаја одлуке о изменама и допунама плана) на животну средину су:

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у области животне средине, економске и друштвене сфере,
- обезбеђење адекватне превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- максимално могуће смањење свих активности које имају негативне ефекте на природни систем у складу са достигнутом степеном друштвено-економског развоја;
- спречавање упуштања отпадних вода у подземље
- обезбеђивање примарног и секундарног пречишћавања комуналних и других отпадних вода;
- проширивање канализационог система за одвођење отпадних вода и изградња затворене каналске мреже за одвођење отпадних вода;
- заустављање даље деградације простора, угрожавања и уништавања природних ресурса и добара,
- сузбијање непланске изградње и коришћења простора,
- активирање нових површина за привређивање уз поштовање критеријума заштите животне средине.

4.2. Посебни циљеви

Посебни циљеви стратешке процене представљају разраду општих циљева. Они се дефинишу на основу наведених општих циљева стратешке процене, дефинисаних планских поставки и концепција.

Они треба да обезбеде субјектима одулучивања јасну слику о суштинских утицајима плана на животну средину, на основу које је могуће донети одлуке које су у функцији заштите животне средине и реализације основних начела одржавања развоја.

Посебни циљеви стратешке процене утицаја одлуке о изменама и допунама плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) на животну средину у Новом Саду односе се на:

- очување еколошког капацитета простора и побољшања квалитета животне средине,

- утврђивање конкретних мера, услова и режима заштите животне средине,
- заштиту квалитета ваздуха, вода и земљишта,
- обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције
- заштиту и побољшање квалитета површинских и подземних вода,
- смањење испуштања нутријената и других опасних материја у земљиште,
- смањење емисије буке,
- увођење сакупљања и третмана отпада,
- обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције,
- успостављање система мониторинга на значајним емитерима,
- заштиту природних добара,
- смањење и превенција настајања климатских промена услед реализације планских активности,
- обавезу спровођења Поступка процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 36/09) и у складу са Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије" број 114/08).

4.3. Избор индикатора

На основу дефинисаних посебних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене утицаја на животну средину. Индикатори су веома прикладни за мерења и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Они представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за планирање.

Да би индикатори били поуздани на свим нивоима планирања као инструмент за компарацију, неопходан је усаглашен систем праћења који подразумева:

- јединствене показатеље,
- јединице мерења,
- метод мерења,
- период праћења,
- начин обраде података,
- приказивање резултата.

Подаци се прикупљају на разним нивоима и у разним институцијама: статистичким заводима, заводима за јавно здравље и здравствену заштиту,

хидрометеоролошким службама, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и др.

Приказ индикатора одрживог развоја је лимитиран начином прикупљања и обраде статистичких података. Индикатори одрживог развоја морају бити коришћени у контактима са међународним организацијама и институцијама.

На основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 37/11), на подручју обухваћеном Изменама и допунама Плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику), као и у непосредној близини, релевантни су следећи индикатори:

- годишња температура ваздуха,
- годишња количина падавина,
- угрожене и заштићене врсте и
- заштићена подручја.
- депоније отпада

5. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Циљ израде Стратешке процене утицаја на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ остварио, потребно је сагледати Планом предвиђене активности.

5.1. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана

Закон не прописује шта су варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени утицаја.

Изменама и допунама Плана нису разматрана варијантна решења, али имајући у виду чињеницу да је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прописана обавеза разматрања варијантних решења, у Извештају су разматране две могуће варијанте:

- **Варијанта I** Изменама и допуне- плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) не усвоје;

- **Варијанта II** - да се Измене и допуне плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) усвоје и имплементирају.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину утврђују се кроз процену и поређење постојећег стања, циљева и планских решења, ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте доношења или недоношења плана.

Приказ Варијанте I - неусвајање плана

Плански документ представља основни инструмент управљања простором. Непостојање Плана значи непостојање адекватних мера и услова за организовање активности у простору и његово коришћење уз обавезне мере заштите и унапређења животне средине, прописане Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину.

Прихватањем Варијанте I задржало би се постојеће стање у простору које подразумева:

- комунална неопремљеност предметног локалитета,
- непостојање мониторинга чинилаца животне средине,
- непостојање постројења за пречишћавање отпадних вода и неконтролисано испуштање отпадних вода у реципијенте,

Неусвајање Плана, може за последицу имати:

- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин,
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине.

Приказ Варијанте II - усвајање и имплементирање плана

Прихватањем Варијанте II створили би се услови за побољшање квалитета живота грађана, уз спровођење мера заштите и унапређења животне средине прописаних Планом и Стратешком проценом утицаја.

Усвајање Измена и допуна Плана представља варијанту којом се стварају услови за:

- очување еколошког капацитета простора и побољшања квалитета животне средине,
- заштиту и побољшање квалитета површинских и подземних вода,
- смањење испуштања нутријената и других опасних материја у земљиште,
- побољшање квалитета ваздуха у складу са стандардима, смањењем емисија из транспорта и индивидуалних ложишта,
- смањење емисије буке,
- увођење сакупљања и третмана отпада,
- обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције,
- обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције,
- успостављање система мониторинга на значајним емитерима,
- заштиту природних добара,

- смањење и превенцију настајања климатских промена услед реализације планских активности,
- обавезу спровођења Поступка процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 36/09) и у складу са Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије" број 114/08).

5.2. Поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са аспекта заштите животне средине

Поређење варијанти је извршено на основу анализе свих позитивних и негативних утицаја које би оне имале на простор, а који су дати у претходном поглављу.

Најприхватљивија варијанта у погледу заштите животне средине, јесте она варијанта која би омогућила побољшање квалитета животне средине применом мера за спречавање негативних утицаја, поштовање принципа одрживог развоја, као и рационално коришћење свих природних ресурса.

Разлози за избор најповољније варијанте:

1. У варијанти да се Измене и допуне предметног Плана не усвоје и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати одређени негативни ефекти по животну средину – неадекватно коришћење земљишта, деградација простора услед непостојања одговарајуће инфраструктуре, па самим тим и нарушавање квалитета вода, земљишта и ваздуха.

2. У варијанти да се Измене и допуне Плана усвоје, уз примену адекватних мера заштите животне средине, могу се очекивати одређени позитивни ефекти на животну средину (подстицање еколошких технологија, инфраструктурно опремање чиме се спречава загађење површинских и подземних вода и земљишта, успостављање ефикасног система управљања отпадом, озелењавање привредних комплекса и др.).

Узимајући у обзир све претходно наведено, у нашем случају, Варијанта II (усвајање Измена и допуна плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) представља повољнију варијанту са аспекта заштите животне средине.

5.3. Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска и просторна димензија утицаја плана

У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте плана на животну средину. Као основа за развој ове методе послужиле су методе које су потврдиле своју вредност у земљама Европске уније.

Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти,

планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак + на позитивне промене (табела 3).

Табела 3: Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи негативан утицај
Мањи	-1	Мањи негативан утицај
Нема утицаја/нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података
Позитиван	+1	Мањи позитиван утицај
Повољан	+2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+3	Јак позитиван утицај

Табела 4: Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у простору регије
Општински	О	Могућ утицај у простору општине
Градски	Г	Могућ утицај у подручју града
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу града

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана. Вероватноћа утицаја одређује се према следећој скали:

Табела 5: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	Утицај извршен
Више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ
Мање од 1%	Н	Утицај није вероватан

Поред тога, додатни критеријуми се могу извести према времену трајања утицаја, односно последица. У том смислу могу се дефинисати привремени-повремени (П) и дуготрајни (Д) ефекти.

Табела 6: Време трајања утицаја

Ознака	Опис
Д	дуготрајни
П	привремени-повремени

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене утицаја.

У наредној табели дата су планска решења у предлогу Измена и допуна плана обухваћена проценом утицаја:

Табела 7: Планска решења у предлогу Измена и допуна плана обухваћена проценом утицаја

Ознака	Планска решења
1.	Инфраструктурно опремање простора (ширење саобраћајне мреже, одвођење атмосферских и отпадних вода)
2.	Заштита природних добара (заштита локалног еколошког коридора (постојећег мелиорационог канала) и суседног станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста-НСА96а)
3.	Озелењавање простора
4.	Заштита ваздуха
5.	Заштита земљишта

Табела 8: Процена величине утицаја планских решења на животну средину

Циљеви СПУ		Планска решења				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшања квалитета животне средине	-3	+3	+2	+3	+3
3.	заштита и побољшање квалитета површинских и подземних вода	-2	+2	+3	0	+2
4.	смањење испуштања нутријената и других опасних материја у земљиште	-3	+3	+3	0	0
5.	побољшање квалитета ваздуха у скаладу са стандардима, смањењем емисија из индивидуалних ложишта и транспорта	-2	+3	-2	0	0
6.	смањење емисије буке	-2	+2	-2	0	0
7.	увођење сакупљања и третмана отпада	0	+2	0	0	0
8.	обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције	-2	+1	-2	+2	+2
9.	успостављање система мониторинга на значајним емитерима	0	+2	0	0	0
10.	заштита природних добара	-2	0	+1	+3	+1
11.	смањење и превенција настајања климатских промена услед реализације планских активности	-2	+3	+3	+3	0

Табела 9: Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину

Циљеви СПУ		Планска решења				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшања квалитета животне средине	Л	Л	Л	Л	Л
3.	заштита и побољшање квалитета површинских и подземних вода	Л	Л	Л		Л
4.	смањење испуштања нутријената и других опасних материја у земљиште	Л	Л	Л		
5.	побољшање квалитета ваздуха у скаладу са стандардима, смањењем емисија из индивидуалних ложишта и транспорта	Л	Л	Л		
6.	смањење емисије буке	Л	Л	Л		
7.	увођење сакупљања и третмана отпада		Л			
8.	обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције	Л	Л	Л	Л	Л
9.	устпостављање система мониторинга на значајним емитерима		Л			
10.	заштита природних добара	Л		Л	Л	Л
11.	смањење и превенција настајања климатских промена услед реализације планских активности	Л	Л	Л	Л	

Табела 10 : Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви СПУ		Планска решења				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшања квалитета животне средине	И	И	И	И	И
2.	подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу отпада		И	В		
3.	заштита и побољшање квалитета површинских и подземних вода	В	И	И		И
4.	смањење испуштања нутријената и других опасних материја у земљиште	И	И	И		
5.	побољшање квалитета ваздуха у скаладу са стандардима, смањењем емисија из индивидуалних ложишта и транспорта	И	И	И		
6.	смањење емисије буке	В	И	И		
7.	увођење сакупљања и третмана отпада		В			
8.	обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције	И	В	И	И	И
9.	устпостављање система мониторинга на значајним емитерима		В			
10.	заштита природних добара	В		В	И	В
11.	смањење и превенција настајања климатских промена услед реализације планских активности	И	И	И	И	

Табела 11: Процена времена трајања утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Д		Планска решења				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшања квалитета животне средине	Д	Д	Д	Д	Д
2.	подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу отпада		Д	Д		
3.	заштита и побољшање квалитета површинских и подземних вода	Д	Д	Д		Д
4.	смањење испуштања нутријената и других опасних материја у земљиште	Д	Д	Д		
5.	побољшање квалитета ваздуха у скаладу са стандардима, смањењем емисија из индивидуалних ложошта и транспорта	Д	Д	Д		
6.	смањење емисије буке	Д	Д	П		
7.	увођење сакупљања и третмана отпада		Д			
8.	обнављање и подизање заштитног зеленила на начин да се очувају и повећају општекорисне функције	Д	Д	Д	Д	Д
9.	успостављање система мониторинга на значајним емитерима		П			
10.	заштита природних добара	Д		Д	Д	Д
11.	смањење и превенција настајања климатских промена услед реализације планских активности	Д	Д	Д	Д	

Резиме значајнијих утицаја плана:

На основу евалуације значаја утицаја приказаним у претходним табелама, закључује се да имплементација Измена и допуна Плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на планском подручју, односно да планска решења неће имати значајније негативне ефекте на животну средину уз примену адекватних мера заштите.

5.4. Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Ови ефекти су делом идентификовани у претходном поглављу, али значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање ваздуха, вода или пораст буке.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта.

Идентификација кумулативних и синергетских ефеката планских решења на животну средину приказана је у наредној табели:

Табела 12: Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Интеракција планских решења	Област стратешке процене утицаја
Управљање квалитетом ваздуха	
1,3,4	Повећање процента зеленила као и мере заштите станишта НСА9ба допринеће побољшању квалитета ваздуха.
1	Промена намене земљишта као и инфраструктурно опремање простора у смислу ширења саобраћајне мреже имаће негативне ефекте на квалитет ваздуха.
Управљање и заштита вода	
1,3	Инфраструктурно опремање простора, као и мере заштите станишта НСА9ба допринеће побољшању квалитета вода
Заштита и коришћење земљишта	
2,3,4	Повећање процента зеленила, очување приобаља и мере заштите станишта НСА9ба допринеће побољшању квалитета ваздуха.
1	Промена намене земљишта имаће трајне негативне ефекте на земљиште као природан и необновљив ресурс.
Заштита од буке	
2,3,4,	Повећање процента зелених површина и мере заштите станишта НСА9ба допринеће побољшању квалитета ваздуха.
1	Промена намене земљишта и ширење саобраћајне мреже допринеће повећању нивоа буке предметног простора.
Управљање отпадом	
1,	Побољшање система управљања отпадом спречиће стварање дивљих депонија.
Становништво и људско здравље	
1,2,3,4,5	Сва предвиђена планска решења имаће позитивне ефекте на становништво и на побољшање квалитета живота.
Заштита природних вредности	
2	мере заштите постојећег локалног еколошког коридора, као и суседног станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста. позитивно ће утицати на природне вредности на простору у обухвату Плана.

5.5. Процена утицаја планираних активности на животну средину

Процена карактеристичних утицаја за планско подручје, извршена је на основу карактеристика и структуре садржаја, намене и функције простора, као и природних карактеристика подручја.

5.5.1. Ваздух

Реализација нових саобраћајних прикључака и проширење регулације допринеће повећању интензитета саобраћаја и повећању емисије издувних гасова у ваздух. Међутим План прописује одређене мере заштите чијом применом ће се ови утицаји свести на минимум.

Остале планске активности усмерене су на побољшање квалитета ваздуха:

- изградња бициклистичких стаза допринеће смањењу коришћења моторних возила,
- реализацијом зелених површина побољшаће се микроклиматски услови и смањити утицај прашине и издувних гасова како унутар радне зоне тако и шире.

5.5.2. Вода

Планске активности у области водне инфраструктуре су усклађене са основним циљевима заштите животне средине, јер се првенствено односе на заштиту квалитета површинских и подземних вода. Ове мере су усмерене на планирање канализационе мреже, пречишћавање вода пре испуштања у реципијент, као и њихово рационално коришћење.

Негативан утицај на подземне воде ће се спречити применом прописаних мера заштите вода (адекватно одвођење отпадних вода и сл.). Применом одговарајућих мера заштите земљишта спречиће се продирање загађујућих материја из земљишта у подземне воде.

Из свега наведеног, закључује се да ће планске активности имати позитивне ефекте на квалитет подземних вода.

5.5.3. Земљиште

Решавањем проблема одвођења отпадних вода са предметног простора и реализацијом зелених површина спречиће се загађење земљишта.

Приликом радова на инфраструктурном опремању простора (грађевински радови и сл.) доћиће до негативног утицаја на квалитет земљишта. Међутим ови утицаји су привременог карактера и престају након извођења радова.

Промена намене земљишта имаће трајне негативне утицаје на земљиште као необновљиви природни ресурс.

5.5.4. Природна добра

Планске активности су у потпуности усклађене са условима надлежне институције (услови Покрајинског завода за заштиту природе) који подразумевају строгу заштиту природних вредности. Уколико се сви прописани услови буду поштовали на терену, на простору у обухвату Плана се не очекују штетни ефекти на природне вредности.

5.5.5. Становништво

Уколико се поштују све мере заштите дефинисане планским решењем за предметни простор, може се констатовати да предвиђене активности неће имати негативне ефекте на становништво.

5.5.6. Непокретна културна добра

Планске активности неће имати утицај на непокретна културна добра (археолошке локалитете), с обзиром да су планским решењем испоштоване прописане мере заштите надлежног Завода за заштиту споменика култур

5.5.7. Зеленило

Зеленило атара

Приобаље Дунава представља изузетно вредан простор. Једина сачувана зелена површина под шумом је Футошка ада. Уз обалу до насипа, на небрањеном делу издвајају се спорадична стабла врба и топола, а на брањеном делу алувијалног земљишта јављају се ливаде.

У приобаљу у шумама са функцијом рекреације налази се викенд зона, претежно у форланду Дунава. Ту су већ изграђене целине на основу раније урбанистичке документације и део викенд зоне која је у поступку легализације. На овом простору је шума замењена објектима претежно намењеним за становање, те је изгубила своју основну улогу. Уместо ње формиран су мали кућни вртови који, као такви, не одржавају континуитет зеленила уз реку у довољној мери.

На простору према насељу заступљене су оранице. Део пољопривредних површина нападнут је бесправном стамбеном изградњом. На неколико локалитета су подигнути воћњаци, а изузетно ретко се срећу хортикултурно обрађени вртови.

Зеленило грађевинског подручја

Грађевинско подручје Ветерника садржи врло мало уређених јавних зелених површина.

Дрворед у Улици Краља Александра претежно чине стара стабла липе, а допуњен је према нахођењу становника декоративним листопадним и четинарским дрвећем. Овакво улично уређење срећемо углавном у делу северно од Новосадског пута и Улице Иве Лоле Рибара.

Стара појединачна стабла налазе се и на тргу где се укрштају улице Краља Александра и Краља Петра I.

Основна школа и здравствена установа у оквиру слободних површина, садрже старо квалитетно декоративно дрвеће.

Озелењавање Дома за децу и омладину ометену у развоју је спроведено према посебном хортикултурном пројекту.

Фудбалски клуб "Вујадин Бошков" на улазном делу уз ограду и око управне зграде има засађену квалитетну високу вегетацију. На делу простора где је формирано стамбено насеље "Липов гај" заступљене су младе саднице декоративног дрвећа, а у оквиру сваке виле посебно су уређене минијатурне баште.

5.6. Инфраструктура

5.6.1. Саобраћајна инфраструктура

Саобраћајно решење заснива се на положају постојећих путева и планираној саобраћајној мрежи из Плана генералне регулације и из суседних планских докумената, положају парцела и планираних намена на обухваћеном простору.

На обухваћеном подручју планирано је проширење следећих улица: Краља Александра, Железничке, Војводе Бојовића, Војводе Путника и Владике Максима. У наведеним улицама планирана је изградња коловоза ширине 5,0 m и изградња тротоарских површина.

Планирани колски приступи парцелама су ширине од 5,5 m до 6,5 m, и радијусима кривине од 4,0 m до 6,0 m.

5.6.2. Водна инфраструктура

Снабдевање водом

Снабдевање санитарном водом планираних садржаја биће решено преко постојеће и планиране водоводне мреже која ће се изградити у регулацији новопланиране улице и повезати на постојећу мрежу у околним улицама.

Потребе за технолошком водом у циљу одржавања зеленила унутар парковских површина, решаваће се преко бушених бунара, са захватањем воде из подземних водоносних слојева. Кроз израду нацрт плана сагледаће се и дефинисати услови за изградњу заливног система унутар парка.

Процењује се да ће планирано решење у области снабдевања водом унапредити квалитет животне средине.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Одвођење отпадних вода биће решено преко постојеће и планиране канализационе мреже отпадних вода са оријентацијом на постојећи канализациони систем насеља Ветерник. До реализације планиране канализационе мреже, отпадне воде у намени породично становање ће се одводити у водонепропусну септичку јаму.

На предметном просотру налазе се мелиорациони канали В-800 и В-805 који функционишу у склопу хидромелиорационог система „Ветерник“. Постојећи канали немају своју парцелу.

Овим планом дефинисане су парцела водног земљишта за потребе функционисања отворене каналске мреже.

Постојећи канал В-800 налази се делом у оквиру јавне саобраћајне површине, па је предвиђено његово измештање, западно у односу на постојеће стање. Постојећи канал В-800 ширине је око 7,0 m, а планом је предвиђена парцела водног земљишта ширине 17,0 m.

Постојећи канал В-805 ширине је од 6 до 10 m, а планом је предвиђена парцела водног земљишта ширине 16,0 m.

Планом су предвиђене знатно шире парцеле водног земљишта у односу на постојеће ширине канал, из разлога што се канали налазе у грађевинском подручју и биће реципијенти атмосферских овда са околног земљишта.

Атмосферске воде ће се преко планиране канализационе мреже атмосферских вода одводити ка постојећем каналу. Пре упуштања атмосферских вода у канал, исте ће се третирати на сепаратору уља, масти и суспендованих материја, како би се спречило загађење површинских и подземних вода. Атмосферска канализација реализоваће се у виду отворених уличних канала, са могућношћу делимичног зацељења.

Процењује се да ће планирано решење у области одвођења отпадних и атмосферских вода унапредити квалитет животне средине.

5.6. Енергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом

Планом детаљне регулације у делу снабдевања електричном енергијом планира се изградња нових капацитета - 20 kV водова и пратеће дистрибутивне мреже, као и мреже јавног и спољног осветљења. Планирана електроенергетска мрежа градиће се подземно и надземно.

Потребно је да се све активности у овој области одвијају са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. То подразумева примену свих норматива и стандарда који се примењују при изградњи овакве врсте објеката и поштовање услова надлежних органа и организација код издавања услова, одобрења и сагласности за изградњу електроенергетских објеката.

Снабдевање топлотном енергијом

Планом детаљне регулације у делу снабдевања топлотном енергијом планира се снабдевање топлотном енергијом из гасификационог система, локалних топлотних извора и обновљивих извора енергије.

Снабдевање из топлификационог система ће се обезбеђивати из Главне мерно-регулационе гасне станице (ГМРС) "Футог". Топлотни капацитети ГМРС "Футог" задовољавају потребе планираног конзума.

Снабдевање планираних садржаја могуће је изградњом прикључка од постојеће мреже до мерно-регулационих гасних станица (МРС) које се могу градити у радној зони терцијарних делатности.

Коришћење обновљивих извора енергије има велики утицај на заштиту животне средине. У оквиру одељка о обновљивим изворима енергије дати су услови за пасивно и активно коришћење соларне енергије, енергије ветра, коришћење енергије биомасе и геотермалне енергије.

Потребно је да се све активности везане за планиране циљеве у овој области одвијају са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. Приликом

изградње гасоводне мреже мреже морају се поштовати све прописане мере заштите и технички услови за ову врсту инсталације.

Процењује се да планиране активности у вези са електроенергетском и термоенергетском инфраструктуром неће имати утицаја на очување и унапређење квалитета животне средине.

Електронске комуникације

Планом се предвиђа повезивање свих будућих објеката у систем електронских комуникација изградњом аутоматских телефонских централа, постављањем нових и проширењем постојећих телекомуникационих уређаја у постојећим телекомуникационим чвориштима и изградњом подземне мреже цеви кроз које ће пролазити будућа инсталација електронских комуникација. На подручју је могућа и изградња базних станица и антенских стубова мобилне телефоније, уз претходну стручну оцену оптерећења животне средине за поједине изворе и обавезу да се прикаже постојеће стање у складу са одредбама Закона о заштити од нејонизујућих зрачења (Службени гласник Републике Србије, број 36/09) и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања (Службени гласник Републике Србије, број 104/09).

Све активности везане за планиране циљеве у области електронских комуникација одвијаће се са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. Процењује се да планиране активности неће угрозити квалитет животне средине.

6. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Услови и мере заштите животне средине утврђене су на основу стварања нових и побољшања општих услова животне средине, а спроводиће се у складу са начелима Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др.закон, 72/09 – др.закон, 43/11 – УС и 14/16) и др. важећом законском регулативом из ове области.

Планирани објекти морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства. Управо из тог разлога, водити рачуна о облику, положају и повољној оријентацији објеката, као и о утицају ветра на локацији. Изградњом нових објеката, њиховом позицијом, габаритом и волуменом не треба да се наруши неопходна проветреност блокова.

Земљиште за пољопривредну производњу у зависности од педолошких, хидролошких и других својстава користиће се за ратарску и повртарску производњу.

На земљиштима непогодним за пољопривредно коришћење подизаће се шуме рекреационог и заштитног карактера.

Облици спортско-рекреативног коришћења обављаће се у складу са потенцијалним могућностима и укупним капацитетом простора, а планиране мере

заштите животне средине обухватају мере за спречавање и отклањање штетних последица постојећих и планираних активности.

Пословни садржаји у зонама становања својом делатношћу не смеју да наруше квалитет животне средине у смислу аерозагађења, буке, производње отпадних материја, нарушавања услова паркирања и сл.

При изградњи нових објеката, инвеститор је у обавези да се, пре доношења захтева за издавање грађевинске дозволе, обрати надлежном органу за заштиту животне средине, ради одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08).

6.1. Заштита земљишта

Услови и начин коришћења земљишта на подручју обухваћеном Изменама и допунама Плана, обавезују све, да приликом коришћења и експлоатације земљишта обезбеђују рационално коришћење и заштиту овог природног ресурса.

Загађивач земљишта који испуштањем опасних и штетних материја загађује земљиште, дужан је да сноси трошкове рекултивације, односно санације земљишта.

Зауљене отпадне воде са паркинга и манипулативних површина и платоа, морају се прихватити путем таложника, пречистити и онда упустити у канализацију. Чврсти и течни отпаци морају се одлагати у складу са санитарно-хигијенским захтевима.

На околном пољопривредном земљишту неопходно је контролисано примењивати агротехничке мере заштите биља (ограничити употребу хемијских средстава заштите биља-пестициди, ђубрива).

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно како би се спречила његова деградација услед продирања опасних материја. Земљиште треба контролисати у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС”, бр. 23/94) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18).

6.2. Заштита унапређење и управљање водама

Заштита вода обухвата бројне активности које утиче на очување квалитета мреже мелиорационих канала.

Проблеми постојећег решавања отпадних вода који се огледају у периоду појачаних падавина и повишеног нивоа подземних вода, када долази до местимичног изливања септичког садржаја, на нивелационо нижим просторима насеља као и појаве упуштања отпадних технолошких вода у отворене мелиорационе канале, решиће се планираном изградњом канализације отпадних и атмосферских вода.

Сви загађивачи који имају отпадне воде оптерећене органским и неорганским материјама морају вршити претходно пречишћавање пре упуштања у водоток или земљиште. Потребно је пратити квалитет вода и водотока и у зависности од присуства дозвољених количина опасних и штетних материја утврђивати услове испуштања, односно коришћења вода.

Заштита вода подразумева примену следеће законске регулативе:

- Закона о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18, 95/18- др. закон),
- Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16),
- Уредбе о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", број 24/14),
- Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", број 50/12) , односно примену свих важећих прописа који регулишу ову област.

Условно чисте атмосферске воде са кровних и чистих бетонских површина и условно чисте технолошке воде (раскладне), чији квалитет одговара II класи воде, могу се без пречишћавања путем уређених испуста који су осигурани од ерозије, упуштати у отворене канале атмосферске канализације, путни јарак, околни терен и затворену атмосферску канализацију.

За атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина (бензинска пумпа, паркинзи, манипулативне површине) и технолошке отпадне воде (од чишћења и прања објеката), пре улива у реципијент, предвидети одговарајући предtretман (сепаратор уља, таложник).

Све прикључене технолошке отпадне воде морају задовољавати прописане услове за испуштање у јавну канализациону мрежу, тако да се не ремети рад УПОВ-а, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

Забрањено је у водотоке испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, претходно се морају комплетно пречистити (предtretман, примарно, секундарно или терцијално), тако да задовољавају прописане граничне вредности квалитета ефлуента према Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", број 50/12).

6.3. Заштита ваздуха

С обзиром да је на простору у обухвату плана претежна намена породично становање, нису евидентиране активности, нити загађивачи, који би могли значајније да утичу на квалитет ваздуха.

Заштита ваздуха на посматраном простору ће се вршити у складу са Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13), Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13) и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух („Службени гласник РС“, бр. 71/10 и 6/11 – исправка), односно у складу са важећим прописима који регулишу ову област.

6.4. Заштита од буке

Ради превенције, али и заштите простора од прекомерне буке потребно је успоставити одговарајући мониторинг, а уколико ниво буке буде прелазио дозвољене вредности у околној животној средини у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10), односно у складу са важећим прописима који регулишу ову област, предузимаће се одговарајуће мере за отклањање негативног утицаја буке на животну средину.

Сви корисници на простору плана своје активности моју прилагодити условима у којима ће интензитет буке бити усклађен са вредностима прописаним Одлуком о утврђивању акустичких зона на територији града Новог Сада („Службени гласник Града Новог Сада“, бр.54/15), односно у складу са важећим прописима који регулишу ову област.

6.5. Заштита природних добара

1. Мере заштита станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја са ознаком НСА09ба:

Мере заштите:

- Није дозвољена изградња објеката ни инфраструктуре на простору станишта
- Не планирати коришћење простора Станишта строго заштићених врста приликом извођења радова на изградњи на предметним парцелама

2. Мере заштите локалног еколошког коридора:

- Применити опште мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената еколошких коридора
- За израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру просторних целина коридора потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом

3. Код канала са функцијом еколошког коридора:

- Поплочавање и изградњу обала свести на минимум , уз примену еколошких повољних техничких решења и очувања проходности корита и обале за дивље врсте

- Обезбедити отвореност канала на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацењених деоница) и обезбедити проходност за дивље врсте

- Обезбедити очување травне вегетације обале, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта

- Приобално земљиште канала треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведене вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта)

4. Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:

- Регулације водотока, попличавања и изградње обала
- Изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридором
- Изградње нових и обнављања старих мостова
-

5. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора депоновањем земље отпада, непланском изградњом или постављањем објеката и сл.

Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта строго заштићених и заштићених врста од националног значаја:

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:

- забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:

- услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор;

Планским решењима мора се обезбедити:

- Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја буке, загађења и непосредног ноћног осветљења (избегавати директно осветљење коридора/станишта, спречавати расипање светлости према кодироду/станишту -користити светлосна тела са светлосним сноповима усмереним

према објектима и саобраћајницама, користити светлосни спектар који најмање привлачи дивље врсте)

- Забрањено је сађење/уношење инвазивних биљних врста у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити њихове присутнесамоникле јединке)

-

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:

- примењују се следеће мере:

- обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 20 m (у случају неповољних димензија и/или површине парцеле лоцирати на минимум 10 m) формирањем вишеспратног зеленила. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији.

- објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта. (у случају неповољних димензија и/или површине парцеле лоцирати на минимум 10 m)

- објекте и осветљене вештачке површине, укључујући и саобраћајнице лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта. (у случају неповољних димензија и/или површине парцеле лоцирати на минимум 10 m)

Услов за изградњу:

- вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта.

6.6. Заштита културних добара

Инвеститори изградње нових објеката и инфраструктуре обавезују се да, уколико приликом извођења земљаних радова наиђу на археолошко налазиште или предмете, одмах без одлагања стану, оставе налазе у положају у којем су нађени и обавесте надлежни Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада.

6.7. Заштита од акцидентата

За све објекте и постројења који могу бити узрок удеса потребно урадити процену ризика и сачинити планове заштите. Проценом ризика треба да се идентификује и квантификује подручје где потенцијално може доћи до настанка удеса што је значајан предуслов за адекватно планирање превенције, припреме, реаговања на удес и санације последица (управљање ризиком).

6.8. Заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења

Обавезно је успостављање система контроле интензитета зрачења и нивоа контаминације у објектима у којима постоје, односно где се ради са изворима зрачења и околине ових објеката, као и система контроле индивидуалне и колективне изложености јонизујућим зрачењима.

Потенцијални извори нејонизујућег зрачења су:

- извори нискофреквентног електромагнетског поља, као што су: трансформаторске станице, постројење електричне вуче,
- електроенергетски водови тј. надземни или подземни каблови за пренос или дистрибуцију електричне енергије напона већег од 35 kV,
- базне станице мобилне телефоније које се користе за додатно покривање за време појединих догађаја, а привремено се постављају у зонама повећане осетљивости,

Потенцијални извори јонизујућег зрачења: природно зрачење радиоактивних материјала, радон, поједини грађевински материјали и др.

Ради заштите становништва од јонизујућег зрачења потребно је обезбедити услове за ефикасну контролу извора јонизујућег зрачења и успоставити систематску контролу радиоактивне контаминације животне средине.

Ради заштите од јонизујућег и нејонизујућег зрачења неопходно је поштовати следећу законску регулативу:

-Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности ("Службени гласник РС", бр. 95/18),

-Закон о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09) и

-Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима ("Службени гласник РС", бр.104/09),

-Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС“, бр.104/2009).

6.9. Заштита зеленила и заштита зеленилом

Слободни простори у зонама вишепородичног становања, у складу са садржајима у партеру (одморишта, платои, игралишта за децу различитог узраста и друго), треба да су пејзажно и једноставно озелењени, уз коришћење отпорних врста дрвећа и травњака. Отворени паркинзи треба да су покривени крошњама листопадног дрвећа. Партерно уређење комбиновати са травнатим партером са ниском вегетацијом. Минимални проценат озелењавања на парцели износи 30%.

Уколико се због просторних ограничења не може постићи прописани проценат зеленила у директном контакту са тлом, примењују се смернице за урачунавање високе

вегетације у укупном проценту зеленила, а које су прописане у Генералном урбанистичком плану, и то на следећи начин:

- једно дрво средње висине са просечним пречником крошње од 5 m, у пуној физиолошкој зрелости, надокнађује 80 m² зелене површине у директном контакту са тлом; ту спадају врсте попут магнолије, округластог багрема, црвенолисног јавора, албиције, тулипановца и сличне врсте које спадају у категорију средњевисоке декоративне вегетације;
- једно дрво које спада у категорију високе вегетације, са просечним пречником крошње од 10 m, у пуној физиолошкој зрелости, надокнађује око 300 m² зелене површине у директном контакту са тлом; ту спадају врсте попут храста, платана, липе, ликвидамбара и сл.

Површине испод крошњи дрвећа обавезно формирати у виду травнатих површина, минималног пречника 4 m од осе стабла, а облик ових површина ускладити са просторном организацијом садржаја на парцели.

Код решавања стационарног саобраћаја у двориштима парцела вишепородичних објеката и општеградских центара, обавезно оставити простор за садњу дрвета, на начин да се задовољи параметар – једно дрво на три паркинг-места.

Уколико се садња високог зеленила планира по ободима парцела, неопходно је извршити укалупљивање кореновог система, како не би дошло до оштећења приликом изградње објеката на суседним парцелама. У овом случају неопходно је и водити рачуна о избору биљних врста, односно планирати врсте ускопирамидалних крошњи или врсте које се могу резивати.

У дворишном делу кућа породичног становања, непосредно уз објекат, најчешће се формира кућни врт са полужасенченим простором за одмор. Предбашта као најдекоративнији део врта треба да садржи декоративно листопадно и четинарско дрвеће, цветајуће шибље и пузавице. Остатак парцеле уредити у складу са организацијом садржаја на парцели са претежно аутохтоним врстама или садницама воћа и мањим повртњак. Организовати травнату површину погодну за различите рекреативне активности. Ограде суседних парцела треба да су обрасле декоративним и цветајућим пузавицама. Уређене предбаште, вртови и воћњаци у намени породичног становања могу на нивоу насеља да обезбеде висок проценат заступљености зеленила. Минималан проценат озелењавања у оквиру ове намене износи 30%.

Избор биљних врста треба да буде у складу са педолошким, климатским, хидролошким и другим условима локалитета и одређеном планском наменом да би се остварио максималан ефекат озелењавања.

Приликом озелењавања дати предност коришћењу аутохтоних биљака, уз употребу мањег процента егзотичних и других адекватних алохтоних врста. Комбиновати дрвеће и жбуње различитих висина (високо, средње високо и ниско) у циљу санирања негативних утицаја на животну средину ради очувања и унапређења еколошких функција локалитета.

Озелењавање унутар предметног простора треба да фаворизује аутохтоне дрвенасте и жбунасте врсте као и примере егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим

условима средине, а по могућности, не спадају у категорију инвазивних (агресивних алохтоних) врста. На нашим подручјима сматрају се инвазивним следеће биљне врсте: дивљи дуван (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Eleagnus angustifolia*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалопија (*Reynoutria* syn. *Fallopia japonica*), багрем (*Robinia pseudoacacia*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*).

Специфично зеленило са заштићеним стаништем

Намена специфично зеленило планира се на простору природног станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (ознака: НСА 09ба) и на мањем простору који се налази између границе станишта и регулација суседних намена уз северозападни крај Железничке улице. Станиште обухвата мочварно земљиште, делом мелиоративни канал (водно земљиште) и вегетацију и живе врсте водених система. Према условима заштите, ово подручје се чува у свом природном облику. Уређење овог простора подразумева еколошку ревитализацију и заштиту станишта од евентуалних неповољних утицаја околних функција насеља. Уређују се ободне зоне према суседним наменама у складу са условима надлежног завода за заштиту природе.

6.10. Услови за изградњу саобраћајних површина

Тротоаре и паркинге израђивати од монтажних бетонских елемената или плоча који могу бити и у боји, а све у функцији вођења, раздвајања и обележавања различитих намена саобраћајних површина. Поред обликовног и визуелног ефекта, то има практичну сврху код изградње и реконструкције комуналних водова (инсталација).

На прелазу тротоара преко коловоза и дуж тротоара извршити типско партерно уређење тротоара у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.

Коловоз и бициклистичке стазе се завршно обрађују асфалтним застором.

Паркинзи могу бити уређени и тзв. „перфорираним плочама“, „префабрикованим танкостеним пластичним“, или сличним елементима који обезбеђују услове стабилности подлоге, довољне за навожење возила и истовремено омогућавају одржавање ниског растиња.

Изградњу паркинга извршити у складу са SRPS U.S4.234:2020. којим су дефинисане мере и начин обележавања места за паркирање за различите врсте паркирања.

Такође је потребно извршити резервацију паркинга у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим

особама. Близу улаза, односно излаза, резервисати простор за паркирање возила инвалида у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.

У оквиру паркиралишта, где је то планирано, резервисати простор за дрвореде по моделу да се на четири паркинг места планира по једно дрво.

На местима где то услови дозвољавају, иако није учтано у графичком приказу, могућа је изградња уличних паркинга и бициклистичких стаза, уз обавезно задржавање и заштиту постојећег квалитетног дрвећа.

6.11. Мере заштите у области водне инфраструктуре

6.11.1. Водоводни систем

Изградњом планиране водоводне мреже, обезбедиће се одговарајући квалитет и квантитет снабдевања водом и висок степен сигурности функционисања система у периоду експлоатације, а са могућношћу даље надоградње.

Будућу мрежу потребно је пројектовати и извести у свему према техничким нормативима и стандардима који важе у овој области, а у циљу спречавања негативних утицаја на квалитет животне средине.

Услови за изградњу водоводне мреже

Трасу водоводне мреже полагати у зони јавне површине, између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зеленом појасу једнострано или обострано уколико је улични фронт шири од 20 m.

Трасе ровова за полагање водоводне инсталације се постављају тако да водоводна мрежа задовољи прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

Минимално хоризонтално растојање водоводне мреже од других инсталација и објеката инфраструктуре је 0,7 m-1,0 m, а вертикално растојање водоводне мреже од других инсталација и објеката инфраструктуре 0,5 m.

Задате вредности су растојања од спољне ивице новог цевовода до спољне ивице инсталација и објеката инфраструктуре.

Уколико није могуће испоштовати тражене услове пројектом предвидети одговарајућу заштиту инсталација водовода.

Није дозвољено полагање водоводне мреже испод објеката високоградње; минимално одстојање од темеља објеката износи 1,0 m, али тако дане угрожава стабилност објеката.

Дубина укопавања водоводних цеви износи 1,2-1,5 m мерено од коте терена, а на месту прикључка новопланираног на постојећи цевовод, дубину прикључка свести на дубину постојећег цевовода

На проласку цевовода испод пута предвидети заштитне цеви на дужини већој од ширине пута за мин. 1,0 m од сваке стране.

На траси новог дистрибутивног водовода предвидети одговарајући број хидраната у свему према важећим прописима. Предност дати уградњи надземних хидраната.

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ обезбеђује у нормалним условима водоснабдевања количину воде од 5 l/s са притиском од 0,5 бара за потребе противпожарне заштите (хидрантска мрежа, спринклерски систем,...).

За потребе санитарне воде у нормалним условима водоснабдевања Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ обезбеђује притисак на месту прикључења од 2,5 бара.

6.11.2. Канализациони систем

Изградњом планиране канализационе мреже обезбедиће се одговарајући квалитет и квантитет одвођења укупних вода са предметног простора и висок степен сигурности функционисања система у периоду експлоатације, а са могућношћу даље надоградње.

Градњу канализације, спроводити по сепаратном принципу, односно, градити независне системе за отпадну и атмосферску воду.

До потпуне изградње канализационог система (мреже), као мера заштите предвиђа се обавезна изградња водонепропусних септичких јама.

Будућу мрежу потребно је пројектовати и извести у свему према техничким нормативима и стандардима који важе у овој области, а у циљу спречавања негативних утицаја на квалитет животне средине.

Услови за изградњу канализационе мреже

Трасу мреже канализације опште и фекалне канализације полагати у зони јавне површине између две регулационе линије у уличном фронту једнострано или обострано уколико је улични фронт шири од 20 m.

Минимални пречник фекалне канализације је 200 mm, а опште канализације 250mm.

Трасе опште и фекалне канализације се постављају тако да задовољи прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

Минимално хоризонтално растојање од других инсталација и објеката инфраструктуре је 0,7 m-1,0 m, а вертикално 0,5 m.

Није дозвољено полагање фекалне канализације испод објеката високоградње; минимално одстојање од темеља објекта износи 1,0 m, али тако да не угрожава стабилност објеката.

Сви објекти за сакупљање и третман отпадних вода морају бити водонепропусни и заштићени од продирања у подземне издани и хаваријског изливања

Минимална дубина изнад канализационих цеви износи 1,3 m, мерено од горње ивице цеви (уз испуњење услова прикључења индивидуалних објеката), а на месту прикључка новопланираног на постојећи цевовод, дубину прикључка свести на дубину постојећег цевовода.

На траси предвидети изградњу довољног броја ревизионих шахтова на прописаном растојању од 160-200 DN, а максимално 50,0 m.

Канализација атмосферских вода са саобраћајних и манипулативних површина пре упуштања у атмосферску канализацију или канализацију општег типа Града Новог Сада мора проћи третман на сепаратору лаких нафтних деривата и песколову.

Директно одвођење атмосферских вода са уређених водонепропусних површина и са кровова објеката у јавну канализацију ограничава се на 30 l/s/ha, при прорачуну са количином која одговара двадесетоминутној киши повратног периода две године - усвојити 120 l/s/ha.

Све количине изнад наведених вредности морају се прихватити ретензијом и поступно упуштати у планирану атмосферску канализацију.

Ретензија за прихват атмосферских вода се мора пројектовати унутар парцеле корисника.

Прихват канализације отпадних вода планирати из санитарних чворова и кухиња.

Отпадне воде морају задовољити услове дефинисане Одлуком о санитарно-техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију (Службени лист Града Новог Сада бр. 17/93, 3/94 10/01 и 47/06 - др. одлука). Уколико исте не задовољавају наведене услове, морају имати одговарајући предtretман.

Водни услови

Плански документ израђен је у складу са планском документацијом вишег реда, важећим прописима и нормативима за планска решења и обезбеђен је поштовање прописа који регулишу потпуну заштиту водног режима и водних објеката у условима коришћења вода, заштите од вода и заштите површинских и подземних вода од загађења, уз усклађивање планираних објеката с постојећим водним објектима и хидромелиорационим уређењем предметног подручја и општим концептом снабдевања водом, канализација, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу града Новог Сада.

Закони и подзаконска акта који су испоштовани приликом израде Плана:

- Закон о водама (Службени гласник РС, број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон)
- Уредба о класификацији вода (Службени гласник СРС, број 5/68)
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту у роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, бр 50/12)
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 67/11, 48/12 и 1/16)
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазарних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 24/14)

- Закон о заштити животне средине (Службени гласник РС, број 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон).

Планским уређењем простора уважени су чланови од 4. до 23. Закона о водама, којима се одређује појам, управљања и намена водног добра (воде и водно земљиште) и водних објеката и поштовати забране и ограничења из члана 133. истог закона.

При изради планског документа, уважени су и подаци о водним објектима на предметном простору:

Предметни просотр припада сливу реке Дунав и водном подручју Дунав.

У обухвату Плана се налазе мелиорациони канали хидромелиорационог систем (ХМС) Ветерник, и то:

- Мелиорациони канал В-800, деоница од стационаже km 3+973 до km 4+165 уз источну границу обухвата

- Мелиорационог канала В-805, деоница од стационаже km 0+000 (улив у канал В-800) до km 0+515, при чему је деоница од km 0+325 до km 0+515 уз западну границу обухвата.

Реципијент ХМС Ветерник је река Дунав. Одвођење сувишних вода са слива у реципијент се врши преко насипа прве одбрамбене линије путем ЦС Ветерник, лоциране на стационажи насипа km 51+015 (насип је према важећем Оперативном плану за одбрану од поплава за 2022. годину (Службени Гласник РС, број 123/2021) деоница постојећег насипа ознаке Д.10.4.1. -Леви насип уз Дунав од Бегеча до ушћа канала Нови Сад – Савино Село (ХС ДТД) у Дунав, 22.37 km (60+771 – 38+400)).

За планирање и изградњу објеката и извођење радова у зони мелиорационог канала, уважени су следећи услови:

Планским решењем није угрожен слободан протикајући профил мелиорационих канала у свим условима рада система, као ни стабилност дна и косина канала.

Континуитет и правац инспекционих стаза у обостаном појасу (заштитни појас канала) ширине од најмање 5,0 m од канала, сачуван је за пролаз и рад механизације која одржава водне објекте.

У овом заштитном појасу канала није дозвољена изградња никаквих објеката, постављање ограда, депоновање материјала, садња дрвећа, као и предузимање других радњи којима се ремети функција или угрожава стабилност канала и омета редовно одржавање канала.

Укрштање и паралелно вођење са мелиорационим каналом:

Укрштање инсталације са каналом планирано је што је могуће ближе углу од 90° у односу на осу канала и удаљити минимално 5,0 m од ивице постојећег моста/пропушта односно минимално за ширину заштитног појаса планиране инсталације, уколико је прописан појас заштите инсталације шири од 5,0 m.

Постављање подземне инфраструктуре паралелно са каналом, планирати изван ширине инспекционе стазе (заштитног појаса канала) према условима 3.2. водних услова број II-1183/7-24 од дана 19.11.2024. године.

Линијски објекат поставити најмање 1,0 m испод коте терена и обезбедити од утицаја механизације за одржавање канала.

Саобраћајне површине планирати изван ширине инспекционе стазе (заштитног појаса канала) према условима 3.2. водних услова број II-1183/7-24 од дана 19.11.2024. године. Уколико је потребна саобраћајна комуникација – повезивање, леве и десне обале канала, планирати изградњу мостова/пропуста.

Реципијенти и исливна грађевина:

Планира се упуштање атмосферске воде, претходно ослобођене муља, вегетације, масти, уља, нафтних деривата, лебдећих и пливајућих материја, у мелиорациони канал уз услов да се поштује хидролошко-хидрауличке карактеристике (капацитет) реципијента, да се обезбеди функционалност хидромелиорационог система, одржавање водених објеката и сигурност од преливања на околном терену.

Изливну грађевину за испуст атмосферских вода у реципијент, планирати тако да високи водостаји реципијента не спречавају евакуацију воде и да се не изазива ерозија корита и обала при свих режимима течења и свим режимима изливања воде. Изливна грађевина не сме да умањује протицајни профил канала.

На месту излива, планира се осигурање реципијента од ерозије, облагањем каменом или бетонским елементима, најмање 3,0 m узводно и низводно од места излива.

Изливна грађевина мора бити на растојању најмање 5,0 m од пропуста/моста.

Водоснабдевање предметног простора планира се из јавне водоводне мреже према условима/сагласности надлежног јавног комуналног предузећа.

Услови заштите воде

Планско решење је у складу са концептом канализације, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу града Нови Сад, уз уважавање следећег:

Канализациона мрежа планира се сепаратног типа посебно за атмосферске отпадне воде и посебно за санитарне отпадне воде.

Условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи воде се могу без пречишћавања одвести у атмосферску канализацију, мелиорационе канале, околне површине и др, путем уређених испуста који су осигурани од ерозије односно према условима 3.5. водних услова број II-1183/7-24 од дана 19.11.2024.

За атмосферске воде са зауљених и запљаних површина (бензинска пумпа, манипулативни простор, паркинг и сл.), пре улива у реципијент, планира се одговарајући предтретман потенцијално запрљаних атмосферских вода ради издвајања минималних и других уља и брзоталожених честица и обезбеђење квалитета захтеваног у тачки 5.2. водних услова број II-1183/7-24 од дана 19.11.2024.

Санитарне отпадне воде и технолошке отпадне воде предметног простора испуштаће се у јавну канализационз мрежу, а потом одвести на градско централно постојење и пречишћавање отпадних вода (ППОВ) града Новог Сада, према условима/сагласности надлежног јавног комуналног предузећа.

Забрањено је непречишћене отпадне воде испустати у водотоке/канале.

Уважени су и сви други услови за сакупљање, канализације и диспозицију отпадних вода које је прописало надлежно јавно комунално предузеће.

У површинске и поземне воде, забрањено је испустати било какве воде осим условно чистим атмосферских и пречишћених отпадних вода чији квалитет обезбеђује

одржавање минимално доброх еколошког статуса (II класа воде) реципијента, према Уредби о класификацији вода.

Квалитет ефлуента треба да задовољава граничне вредности прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање и Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и рокове за њихово достизање.

У подземне воде забрањено је уношење загађујућих материја, односно узроковање погоршање постојећег хемијског статуса подземне воде, у складу са чланом 92 Закона о вода и чланом 8 Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање.

6.12. Мере заштите у области енергетске инфраструктуре

6.12.1. Електроенергетски систем

Као заштиту од електромагнетног зрачења надземних водова и као заштиту самог вода поштовати сигурносне висине и сигурносне удаљености из Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних водова од 1 kV до 400 kV. Током изградње електроенергетског вода долази до тренутне деградације земљишта услед ископа или до евентуалне сече растиња на деоницама проласка трасе вода. Неопходно је због тога, приликом постављања вода, укопавање вршити у ров, у што већој мери ручно, чиме ће се заштитити постојећа вегетација од могућег оштећења

6.12.2. Систем снабдевања топлотном енергијом

Током изградње термоенергетских инсталација долази до тренутне деградације земљишта услед ископа или до евентуалне сече растиња на деоницама проласка трасе гасовода. Неопходно је због тога, приликом постављања гасовода, укопавање вршити у ров, у што већој мери ручно, чиме ће се заштитити постојећа вегетација од могућег оштећења.

Као заштита гасовода средњег притиска који се укопава на планираном месту у попречном профилу улице формира се заштитни појас од 1m лево и десно од гасовода у ком је забрањена изградња објеката и других инфраструктурних водова.

При изградњи мерно-регулационих гасних станица (МРС) формира се заштитна мрежа или ограда око МРС која мора бити удаљена најмање 3m од спољних зидова МРС и висока најмање 2m. Растојање МРС од зграда и других објеката мора износити најмање 10m (за притиске до 7 бара), односно 15m (за притиске веће од 7 бара).

6.12.3. . Електронске комуникације

Као заштита телекомуникационе инфраструктуре која се укопава на планираном месту у попречном профилу улице формира се заштитни појас од 1m лево и десно од инфраструктуре у ком је забрањена изградња објеката и других инфраструктурних водова. Све активности везане за планиране циљеве у области електронских комуникација одвијаће се у складу са захтевом да се спречи негативан утицај на животну средину. У току експлоатације телекомуникационих каблова нема негативног утицаја на животну средину, а у току изградње може доћи до привремене деградације земљишта која се неутрализује каснијим затрпавањем рова и нивелацијом са околним земљиштем.

Антенске стубове и базне станице пројектовати у складу са важећим законом, правилницима и техничким прописима. Обавезно поштовати све одредбе о начину и периодима испитивања, границама излагања и евиденцији извора нејонизујућих зрачења.

7. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Према члану 16. Закона о стратешкој процени утицаја, Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процену утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину ради се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа.

Скупштина Града Новог Сада донела је Одлуку о одређивању врсте планова за које се израђује стратешка процена утицаја на животну средину. Овом одлуком одређене су врсте планова за које се израђује стратешка процена утицаја на животну средину и то за:

- просторни план Града Новог Сада,
- генерални план града Новог Сада,
- планове генералне регулације насеља.

Поред наведених планова, стратешка процена утицаја на животну средину израђује се за планове генералне регулације делова насељених места и планова детаљне регулације, којима се обухватају простори:

- заштићених природних добара и њихове заштитне зоне,

- радних зона, комуналних површина, енергетских објеката и инфраструктурних коридора,
- за експлоатацију природних ресурса,
- обала и простора природних и вештачких водотока и акумулација,
- система за одбрану од великих вода,
- клизишта и
- угрожени ерозијом и бујицама.

За све пројекте који се буду реализовали у границама обухвата плана, утврђује се обавеза предузимања мера заштите животне средине, а за пројекте који могу имати утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, обавезно је покретање поступка процене утицаја на животну средину.

Студију процене утицаја за постојеће и планиране садржаје треба радити са циљем да се прикупе подаци и предвиде утицаји на здравље људи, флору и фауну, земљиште, воду, ваздух, материјална и културна добра и узајамно деловање свих чинилаца на сваком од наведених објеката, као и мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити.

8. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)

Успостављање система праћења компонената животне средине, је део стратешког одређења у очувању изузетних природних и културно-историјских вредности природног добра, уз одрживо коришћење обновљивих природних ресурса. Због тога израда катастра загађивача на територији општине и развој мониторинг система представља један од приоритета заштите животне средине. Резултати мониторинга на најбољи начин осликавају промене у времену и простору и тиме обезбеђују могућност адекватног и правовременог реаговања, кориговања започетих активности и тестирања исправности утврђених програма заштите и развоја.

Према члану 69. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18, 95/18- др. закон), циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;

- дефинисање мониторинга загађивача;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача и
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

Основни параметри који треба да се прате на простору у обухвату Плана треба да обухвате главне компоненте животне средине:

- земљиште,
- ваздух,
- буку.

Поред праћења ових основних параметара животне средине, прате се и други параметри који указују на квалитет животне средине, нпр. мониторинг отпада.

У циљу свеобухватног сагледавања свих проблема, потребно је додатно консултовати све надлежне органе и организације, како би се створила савремена мрежа која одговара свим европским стандардима, имајући у виду да је заштита животне средине веома важан сегмент нашег будућег развоја и просперитета.

Мониторинг земљишта

Активности на мониторингу квалитета земљишта на простору у обухвату Плана подразумевају праћење стања и промена у оквиру следећих параметара земљишта:

- физичко-хемијске карактеристике (општи параметри: физичко хемијски показатељи квалитета, микроелементи, тешки метали, специфични органски полутанти: угљоводоници, пестициди),
- микробиолошке карактеристике (садржај органске материје, укупан садржај органског угљеника, садржај опасних и штетних материја, тешких метала, минералних уља и др.).

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које је утврђена евидентна угроженост параметара стања животне средине.

Контролу квалитета земљишта потребно је спроводити у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18, 95/18- др. закон), Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", број 23/94) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Службени гласник РС", бр. 30/18).

Мониторинг ваздуха

Мониторинг треба да се врши ради процене аерозагађења на основу мерених или процењених података и добијања информација о загађујућим материјама, које доспевају у атмосферу и концентрацији око извора загађења.

Контролу квалитета ваздуха треба организовати тако да се прво изврши идентификација свих могућих присутних полутаната. Након идентификације присутних полутаната, потребно је организовати систематско испитивање квалитета ваздуха, мерењем концентрације присутних загађујућих материја.

Праћење и контрола ваздуха на предметном подручју ће се вршити у складу са Законом о заштити ваздуха ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09 и 10/13), Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник Републике Србије", бр. 11/10, 75/10 и 63/13) и др.подзаконским актима.

Мониторинг буке

Праћење нивоа буке неопходно је извршити у складу са Законом о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр.96/21), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", број 72/10) и др.подзаконским актима из ове области.

Мониторинг отпада

Мониторинг отпада треба вршити ради изналажења оптималних варијанти за решавање санације насталог отпада.

У циљу правилног управљања отпадом неопходно је идентификовати све врсте отпадних материја које ће се генерисати и класификовати према пореклу (опасан отпад, комунални чврст отпад, индустријски отпад). Поступање са отпадним материјама треба да буде у складу са Законом о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др.закон) и осталим подзаконским актима.

Мониторинг природних вредности

Неопходно је успостављање мониторинга природних вредности постојећег станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (НСА9ba).

Предвиђање промена параметара квалитета животне средине на подручју плана

На основу свих података, користећи информациони систем заштите животне средине, могуће је предвидети, спречити еколошке катастрофе и утврдити оптималне мере за санацију и рекултивацију.

Подаци о стању и квалитету животне средине првенствено треба да буду усмерени на формирање информационих основа за функционисање система, што значи планирано и перманентно формирање записа у бази података система о измереним и утврђеним вредностима параметара квалитета свих елемената животне средине.

Припрема и извођење превентивних активности заштите животне средине

Превентивне активности на заштити животне средине се припремају и извршавају на основу предвиђања промена стања животне средине, и посредно, на основу анализе стања и квалитета животне средине. Припреме и извођење превентивних активности на заштити животне средине треба да обухватају:

- оперативни план превентивних активности заштите животне средине,
- израду планова превентивног деловања на појединачним локалитетима,
- израду планова потребних ресурса за планиране превентивне активности на заштити животне средине,
- припрему неопходне оперативне документације за извођење превентивних активности,
- израду подлога за надзор и контролу извођења превентивних активности заштите и контролу квалитета извршених поступака на заштити животне средине

9. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10).

Будући да су досадашња искуства недовољна у примени стратешке процене предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

- 1) технички: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове и програме где није проблем применити принципе за ЕИА (процену утицаја на животну средину),
- 2) планерски: који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:
 - планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини,
 - планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких обухватају друштвена и економска питања,
 - због комплексности структура и процеса, као и кумулативних ефеката у планском подручју нису примењиве симулационе математичке методе,

– при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процеса процене.

Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су: контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријална анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика итд.

Као резултанта примене било које методе појављују се матрице којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана и изабраних варијанти. Матрице се формирају успостављањем односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене са одговарајућим индикаторима.

У овој стратешкој процени примењена је методологија процене која је код нас развијана и допуњавана у последњих неколико година ^{1 2 3} и која је углавном у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској Унији. ⁴

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико фаза, и то:

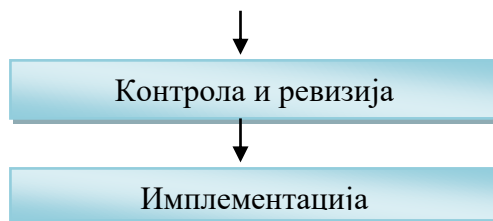

¹ Стојановић Б. , Процена утицаја на животну средину и услови за заштиту и унапређење животне средине, Секторски прилог за „Генерални план Приштине“, ИАУС, 1996.

² Стојановић Б., Управљање животном средином у просторном и урбанистичком планирању – Стање и перспективе, у монографији "Новији приступи и искуства у планирању", ИАУС, 2002, стр.119-140.

³ Стојановић Б., Н. Спасић, Критички осврт на примену закона о стратешкој процени утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању, ИЗГРАДЊА, Бр.1, 2006, стр. 5-11.

⁴ A Source Book on Strategic Environmental Assessment of Transport Infrastructure Plans and Programs, European Commission DG TREN, Brussels, October 2005.

Анализирајући поступак израде Извештаја, може се закључити да се он састоји, из четири основне фазе:

- полазне основе, анализа и оцена стања,
- процена могућих утицаја на животну средину,
- мере заштите животне средине,
- програм праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Извештај о стратешкој процени ради се у фази израде Измена и допуна Просторног плана Града Новог Сада (локалитет радне зоне у Каћу јужно од Зрењанинског пута). Оба документа биће изложена на јавни увид са обезбеђењем учешћа јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени.

Тешкоће при изради Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину нису уочене тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера предметног Плана на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена на основу постојећих података о стању животне средине планског подручја, услова надлежних институција, природних карактеристика, као и друге доступне документације.

У поступку израде Извештаја, успостављена је сарадња са заинтересованим органима и организацијама, овлашћеним институцијама и надлежним органом за послове заштите животне средине.

Уочене тешкоће, значајне за квалитетну процену стања животне средине и ток процене утицаја стратешког карактера су:

- непостојање јединствене методологије за израду Стратешке процене утицаја на животну средину,
- непостојање података који се односе на мониторинг животне средине на предметном простору.

10. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена утицаја одлуке о измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику) на животу средину урађена је у поступку израде Измена и допуна измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику), на основу Решења о изради стратешке процене утицаја одлуке о измена и допуна Плана генералне регулације насељеног места Ветерник (локалитет између регионалне железничке пруге и Улице војводе Путника у Ветернику)) на животну средину, број V-35-991/23 од 25.12.2023..године, које је донела Градска управа за урбанизам и грађевинске послове.

Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животу средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Мере заштите животне средине односе се на укупан простор и непосредно окружење, на постојеће и планиране активности и мере заштите животне средине које се односе на укупну инфраструктуру.

На основу валоризације простора предложене су мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити.

Резимирајући утицаје Плана на животу средину и елементе одрживог развоја, може се констатовати да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења су ограниченог интензитета и просторних размера. Да би се овакви утицаји свели у оквире који неће оптеретити капацитете простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја плана на животну средину.

Планско решење усаглашено је са достављеним условима надлежних институција.

Уређење и коришћење простора обухваћеног Изменама и допунама Плана заснива се на рационалној организацији и уређењу простора, на усклађивању његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама дугорочног развоја радне зоне у Каћу.

11. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ПРОПИСИ:

- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18, 95/18 – др.закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 -УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20);
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 10/13 , 26/21-др.закон);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", број 36/09);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18, 95/18-др.закон);
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10 – исправка, 14/16, 95/18-др.закон);
- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11-др.закон, 99/11-др.закон);
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број 111/09, 20/15, 87/18, 87/18-др.закон);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", број 92/10, 77/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичких зона ("Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде извештаја о безбедности и плана заштите од удеса ("Службени гласник РС", број 41/10);

- -Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 75/10);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10, 63/13).

12. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1. Извод из Плана генералне регулације насељеног места Ветерник	A3
2. Орто-фото снимак	A4
3. План намене површина.....	A3
4. Инжењерско - геолошка карта	A4
5. Педолошка карта	A4